

RAADSVOORSTEL

zaaknummer: 1997121
afdelingsnaam: Leefomgeving
steller: L. Rijkmans / R.G. Grauwde
telefoonnummer: +31641174278

onderwerp: Startnotitie Woonwagenstandplaatsenbeleid

Voorstel

1. De Startnotitie woonwagen- en standplaatsenbeleid vast te stellen als basis voor het opstellen van nieuw woonwagen- en standplaatsenbeleid voor Hilversum.
2. De resultaten van het onderzoek en participatieproces te gebruiken voor het opstellen van het definitieve woonwagen- en standplaatsenbeleid.

Samenvatting

Hilversum heeft op dit moment geen actueel vastgesteld woonwagen- en standplaatsenbeleid. Daardoor ontbreken duidelijke regels voor onder meer de toewijzing van standplaatsen.

Tegelijk zijn er concrete vraagstukken rond beheer, onderhoud, toezicht, handhaving en eigendom. De gemeente heeft bovendien verschillende rollen. Zij stelt beleid vast en is verantwoordelijk voor de openbare ruimte en veiligheid. Op de Egelshoek is de gemeente daarnaast eigenaar en verhuurder van een deel van de standplaatsen.

Hilversum heeft momenteel 92 standplaatsen, verdeeld over vier locaties. De gemeente is eigenaar en verhuurder van 13 van de 54 standplaatsen op de Egelshoek. De overige locaties worden beheerd door Dudok Wonen.

In de Woonvisie 2021-2030 is uitgegaan van een groeiende behoefte en een uitbreiding met ongeveer 25 standplaatsen tot 2030. De werkelijke behoefte moet nog worden onderzocht.

We onderzoeken deze behoefte, maken duidelijke afspraken over rollen en verantwoordelijkheden en werken regels uit voor onder meer toewijzing en beheer. Ook onderzoeken we welke mogelijkheden er zijn om het aantal standplaatsen uit te breiden.

Inleiding

Het huidige woonwagenbeleid van Hilversum biedt onvoldoende basis voor de vragen die nu spelen.

Er zijn geen uniforme regels voor de toewijzing van standplaatsen. Voor de Egelshoek ontbreekt een wachtlijst. De gemeente verhuurt daar zelf standplaatsen, terwijl zij op de andere locaties niet de verhuurder is. Ook zijn er vragen over beheer en onderhoud, toezicht en handhaving en de verdeling van verantwoordelijkheden.

Daar komt bij dat de behoefte aan extra standplaatsen nog niet actueel en voldoende is onderbouwd. De Woonvisie gaat uit van ongeveer 25 extra standplaatsen tot 2030, maar voordat keuzes over uitbreiding en locaties kunnen worden gemaakt, moet duidelijk zijn hoe groot de werkelijke behoefte is en voor welke groepen die behoefte bestaat.

De landelijke kaders vragen bovendien om beleid dat rekening houdt met de bijzondere woonbehoefte en culturele identiteit van woonwagenbewoners. Ook moet de verdeling van schaarse standplaatsen transparant en objectief worden geregeld.

De startnotitie brengt deze onderwerpen bij elkaar en geeft de route aan om tot nieuw beleid te komen.

Doel

Het doel is om te komen tot duidelijk, actueel en uitvoerbaar woonwagen- en standplaatsenbeleid voor Hilversum. Daarvoor brengen we eerst de werkelijke behoefte aan standplaatsen in beeld en maken we duidelijke regels voor inschrijving, toewijzing en voorrang. Ook leggen we vast welke rol de gemeente, woningcorporaties en bewoners hebben bij verhuur, beheer en onderhoud. Tegelijk brengen we de bestaande situatie op de woonwagenlocaties in beeld en onderzoeken we of en waar uitbreiding mogelijk is. Bewoners en andere betrokkenen worden bij deze uitwerking betrokken. Zo ontstaat één helder kader voor de huidige locaties én voor toekomstige keuzes over nieuwe standplaatsen.

Argumenten

1.1 Actueel beleid is nodig om duidelijke en uitlegbare keuzes te kunnen maken

Zonder vastgesteld beleid ontbreekt een eenduidige basis voor de uitvoering. Dit is vooral zichtbaar bij de toewijzing van standplaatsen.

Op de Egelshoek vindt de toewijzing nu plaats door de gemeente. Voor deze locatie is geen wachtlijst bijgehouden. Op de andere locaties verzorgt Dudok Wonen de verhuur en toewijzing en wordt wel met een wachtlijst gewerkt. Met nieuw beleid kunnen voor alle locaties duidelijke uitgangspunten worden vastgesteld voor inschrijving, wachtlijsten, toewijzing en voorrang.

1.2 Hoeveel extra standplaatsen nodig zijn

De Woonvisie 2021-2030 gaat uit van een behoefte die kan oplopen tot ongeveer 25 extra standplaatsen. Ook in de prestatieafspraken met woningcorporaties is uitbreiding met maximaal 25 standplaatsen opgenomen. De werkelijke vraag willen we op dit moment toetsen. Daarbij wordt ook gekeken van wie die vraag komt, bijvoorbeeld van inwonende kinderen van huidige bewoners en van mensen die eerder in een woonwagen hebben gewoond en willen terugkeren. Deze informatie is nodig voordat keuzes over het aantal en de locatie van nieuwe standplaatsen kunnen worden gemaakt.

1.3 De rollen en verantwoordelijkheden moeten duidelijker worden

De gemeente heeft verschillende rollen. Zij maakt beleid, is verantwoordelijk voor openbare ruimte en veiligheid en is op de Egelshoek ook eigenaar en verhuurder van standplaatsen.

Woningcorporaties hebben eveneens een rol. Dudok Wonen beheert en verhuurt standplaatsen op drie locaties, andere corporaties vervullen hier nog geen rol in. Met de woningcorporaties moet worden onderzocht welke rol zij in de toekomst kunnen hebben bij de Egelshoek en bij eventuele nieuwe locaties. Het nieuwe beleid moet duidelijk maken wie waarvoor verantwoordelijk is. Dit geldt voor toewijzing en verhuur, maar ook voor beheer, onderhoud, toezicht en handhaving.

1.4 Het beleid moet aansluiten op landelijke en juridische kaders

Woonwagenbewoning is een erkende culturele woonvorm. Gemeenten moeten in hun volkshuisvestingsbeleid rekening houden met de behoefte van woonwagenbewoners. Als

standplaatsen schaars zijn, moeten de regels voor de verdeling daarvan transparant en objectief zijn. In de huidige Huisvestingsverordening van Hilversum is nog geen aparte regeling voor woonwagenstandplaatsen opgenomen. De uitwerking van het woonwagen- en standplaatsenbeleid en de actualisatie van de Huisvestingsverordening moeten daarom op elkaar aansluiten.

2.1 Bewoners zijn nodig om tot uitvoerbaar beleid te komen

Woonwagenbewoners weten uit eigen ervaring waar behoefte aan is en welke knelpunten er spelen. Hun inbreng is onder meer van belang bij het behoefteonderzoek, de regels voor toewijzing, het beheer en eventuele uitbreiding. Daarom worden bewoners betrokken bij het opstellen van het beleid. Bij onderzoek naar nieuwe locaties worden ook omwonenden en andere betrokkenen betrokken. De participatie wordt uitgevoerd volgens het gemeentelijke participatiebeleid.

Kanttekeningen

1.1 De uitkomst van het behoefteonderzoek staat nog niet vast

De huidige stukken gaan uit van een mogelijke behoefte van ongeveer 25 extra standplaatsen. Het onderzoek moet uitwijzen wat de actuele behoefte werkelijk is. Het aantal te realiseren standplaatsen wordt met deze startnotitie daarom nog niet definitief bepaald.

1.2 Nieuwe standplaatsen vragen om vervolgbesluiten

Met het vaststellen van deze startnotitie worden nog geen locaties voor nieuwe standplaatsen aangewezen. Na het behoefteonderzoek volgt onderzoek naar mogelijke locaties. Daarbij moeten onder meer ruimtelijke mogelijkheden, eigendom, beheer en de belangen van bewoners en omwonenden worden betrokken. Voor de uiteindelijke realisatie kunnen afzonderlijke ruimtelijke procedures en raadsbesluiten nodig zijn.

1.3 De toekomstige verdeling van verantwoordelijkheden is nog onderwerp van onderzoek

De gemeente is op de Egelshoek op dit moment zelf eigenaar en verhuurder van een deel van de standplaatsen. Onderzocht wordt of en hoe woningcorporaties een grotere rol kunnen krijgen bij beheer, verhuur en eventuele nieuwe locaties. De uitkomst van deze gesprekken staat nog niet vast.

Financiën, middelen & capaciteit

Voor de eerste fase is in de startnotitie het volgende onderzoeksbudget opgenomen:

- ➔ behoefteonderzoek: € 15.000;
- ➔ overig onderzoek: € 7.500;
- ➔ begeleiding: € 5.000.

Dit is in totaal € 27.500.

De dekking wordt gevonden binnen de beschikbare middelen van het Volkshuisvestingsprogramma. De financiële gevolgen van eventuele uitbreiding met nieuwe standplaatsen zijn nog niet bekend. Deze kunnen pas worden bepaald nadat de behoefte, mogelijke locaties, eigendomsvorm en wijze van beheer verder zijn uitgewerkt.

Communicatie en participatie

Woonwagengewoners worden actief betrokken bij het onderzoek en het opstellen van het beleid. Hun kennis en ervaring zijn nodig om de behoefte goed in beeld te krijgen en om uitvoerbare regels voor onder meer toewijzing en beheer te maken. Ook woningcorporaties en andere betrokken partijen worden bij het proces betrokken. Wanneer mogelijke locaties voor uitbreiding in beeld komen, worden ook omwonenden in de directe omgeving betrokken. De participatie vindt plaats volgens het vastgestelde participatiebeleid van de gemeente.

Uitvoering

Na vaststelling van de startnotitie start de verdere uitwerking. Eerst worden bureauonderzoek, behoefteonderzoek en het participatieproces uitgevoerd. Daarbij wordt gesproken met bewoners, woningcorporaties, beheerders en andere betrokken partijen. Vervolgens wordt de actuele behoefte vastgesteld. Daarna worden mogelijke locaties voor uitbreiding geïnventariseerd en verder onderzocht. Volgens de planning uit de startnotitie loopt het onderzoeks- en participatieproces door in 2027. De locatie-inventarisatie en uitwerking van mogelijkheden volgen daarna.

Burgemeester en wethouders van Hilversum, 25 augustus 2026

de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

drs. T.J. Meester, ls.

dr. ir. G.M. van den Top

Bijlage(n)

1. Startnotitie Woonwagenstandplaatsenbeleid